

HUIS VOOR
ACTUELE KUNST
DESIGN & ARCHITECTUUR

PERSBERICHT 09.10.2023

Kunst aan de Maas presenteert levensboom in Lanaken

Mark Dion eert landschap van Herbricht

Met de *Tree of Life* van Mark Dion is het eerste blijvende kunstwerk voor het internationale kunstproject Kunst aan de Maas een feit. De gerenommeerde kunstenaar creëerde in Herbricht een 'levensboom' met daarin dieren en voorwerpen die verwijzen naar het rivierlandschap. Zijn levensboom is als een reis door het verleden, het heden en de toekomst van de Maasvallei. Centraal staat de creatieve kracht van de natuur.

Symbolische boom voor symbolische plek

Het kunstwerk is even symbolisch als de plek waar het staat. In het Lanakens gehucht Herbricht trekken inwoners weg en komen er geen nieuwe bij. Terwijl het dorp uitdooft, blijft de overweldigende Maas. In dat machtige landschap is een lichte heuvel waar gallowayrunderen en konikpaarden hun toevlucht zoeken bij hoogwater. "*Voor mij was dat beeld wanneer de rivier zich terugtrekt na een overstroming een grote inspiratiebron. Na de vloed bleven bomen overeind vol grassen, plastic en vreemde voorwerpen.*", vertelt Mark Dion. "*Het deed me stilstaan bij het landschap in de tijd. De rivier stroomt hier al duizenden jaren en zal nog duizenden jaren na ons stromen. De tijd stroomt door het landschap zoals het water door de rivier.*"

De cirkel van het leven

Op deze heuvel aan de oever van de Maas staat vandaag een levensboom van zes meter hoog. Ooit was hier een zee, daarna een ijsvlakte en nu een rivier. Met de tijd verdwenen er planten, dieren, insecten of kwamen er nieuwe soorten bij. Zo zie je in de boom zestien

beelden die allemaal te maken hebben met de ecologie, mythologie of geschiedenis van deze plek. Elk van hen vertelt een verhaal. Met de mosasaurus en de ammoniet reis je 75 miljoen jaren terug in de tijd, toen er een binnenzee was en hier dinosaurussen leefden. De wolharige mammoet neemt je mee naar 10.000 V.C toen de vallei bedekt was met ijskappen. Daarnaast zijn er ook dieren of insecten die nu in de Maasvallei leven, zoals de bever, de groene kikker, de blauwe reiger of het klein vliegend hert. De bok met de zilveren kelk verwijst dan weer naar de 18de-eeuwse legende van de bokkenrijders, een plaatselijke roversbende.

Lokaal en internationaal vakmanschap

Voor de praktische uitwerking van de dieren en objecten in de boom deed Dion beroep op Ron Holthuysen. Samen met zijn team ging hij op basis van de tekeningen aan de slag. Elk stuk, tot en met de boom, is met de hand gemaakt en gedetailleerd uitgewerkt. Hiervoor werd samengewerkt met Limburgse bedrijven. Dion: *“Een boom is een wonder der techniek, het was dus een hele uitdaging om zoiets te ontwerpen.”* Deze boom is zo ontworpen dat hij in de omgeving past, maar er tegelijk artificieel uitziet. Bijna surrealistisch en met humor: *“Dit is een atypische boom in het landschap, want het laatste wat je verwacht als je op een boom afstapt, is dat er vreemde dingen in zitten. Sommige zijn grappig, zoals de gigantische regenworm. Bij andere spelen we met de verhoudingen of de schaal, zoals een piepkleine mosasaurus of mammoet”*

Van Herbricht naar Heppeneert voor meer Kunst aan de Maas

Naast Herbricht kan je ook in Heppeneert terecht. Schrijver Maarten Inghels creëerde er een zandsculptuur met de woorden *Save Our Souls*. Voor Inghels is het een noodkreet in tijden van toenemende overstromingen en zomerse droogtes. Het feit dat het kunstwerk kan wegspoelen is essentieel. De schrijver benadrukt hiermee onze kwetsbaarheid voor de immense kracht van het water. Maar het is ook een referentie naar het bedevaartsoord en de kerk vlakbij.

Over Mark Dion

Kunstenaar Mark Dion (New Bedford, Massachusetts, 1961) is in de Maasvallei niet aan zijn proefstuk toe. Hij wordt internationaal gelauwerd voor zijn werk waarin ecologische vraagstukken en perceptie van de natuur centraal staan.

Mark Dion werd in 1961 geboren in New Bedford, Massachusetts. Hij woont en werkt in Copake, New York. In zijn werk kijkt hij kritisch naar ons begrip van de natuur en de geschiedenis. Dion is onder meer bekend om zijn spectaculaire rariteitenkabinetten die het onderscheid tussen 'objectieve' wetenschappelijke kennis en 'subjectieve' denkbeelden in vraag stellen, zoals het kunstwerk 'The Accused' (2020) dat hij ontwikkelde voor de Verbeke Foundation. In de afgelopen drie decennia realiseerde hij tal van kunstwerken in de openbare ruimte, waaronder 'The Amateur Ornithologist Clubhouse' (2016) in Essen en 'Den' (2012) in Noorwegen. Het werk van Dion werd recent getoond in solotentoonstellingen in o.m. Storm King Sculpture Park, Cornwall, NY (2019), Whitechapel Gallery, Londen (2018), Institute of Contemporary Art Boston (2017) en Museum De Domeinen in Sittard (2013).

Podcast en video-interviews

De Maas blijft inspireren. Via de website bekijk je het **video-interview** met Herbrichtenaar Rudi Smeets, maar ook van Herman Gielen en Jorien Uytendhouwe. Daarnaast staat er een podcast klaar. In de tweede aflevering van **Z33 in Echo** hoor je het verhaal van Mark Dion's creatieve partner Ron Holthuysen, die hem assisteerde bij het maken van de boom. Samen met Katrien Schaerlaekens van RLKM neemt hij je mee in het rivierlandschap van Herbricht. Een tijdreis in geluid naar verleden, heden en toekomst.

Podcast: <https://kunstaandemaas.be/kunst/mark-dion/>

Video: <https://kunstaandemaas.be/de-maas-inspireert/>

Praktisch

De Tree of Life in Herbricht is makkelijk te bereiken via het wandel- en fietsroutenetwerk. Parkeren kan op parking 17, 18 of 19 van het wandelgebied Oud-Rekem. Volg van hieruit de 'Kunst aan de Maas'-signalisatie op de wandel- of fietspalen. Stevige waterdichte wandelschoenen zijn aangeraden.

Zin in meer cultuur en natuur? Zet dan je wandeling verder via de oranje wandellus. Deze route doet het meest zuidelijke deel van RivierPark Maasvallei aan. Je passeert Oud-Rekem dat in een ver verleden aan de Maas lag. In de loop der tijden verlegde de rivier haar oever naar het oosten. Tijdens de tocht ontdek je de grillige rivier en haar wendingen. De route passeert tevens langs het natuurgebied Hochterbampd, een natuurgebied ontstaan na ontgrinding.

Over Kunst aan de Maas

Met Kunst aan de Maas brengen RLKM en Z33 kunst naar de Limburgse Maasvallei. In alle Maasgemeenten verschijnt de komende jaren een kunstwerk dat elk op zijn manier duidelijk maakt hoe het landschap in het RivierPark Maasvallei gevormd wordt door de mens en door de natuur. Alle kunstwerken komen in de openbare ruimte te staan.

***Kunst aan de Maas** is een initiatief van Z33, Huis voor Actuele Kunst, Design & Architectuur (Hasselt) en Regionaal Landschap Kempen & Maasland.*

Het project krijgt de financiële steun van Vlaanderen, m.n. Toerisme Vlaanderen en Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI), De Vlaamse Waterweg en vijf Maaslandse gemeenten (Kinrooi, Maaseik, Dilsen-Stokkem, Maasmechelen en Lanaken). Het project komt tot stand in samenwerking met tal van actoren die actief zijn in het RivierPark Maasvallei.

Met dank aan de inwoners van Herbricht en Limburgs Landschap.